

HOOFDPRODUCTSCHAP AKKERBOUW

April 2004

(wijzingen zijn d.m.v. | in kantlijn aangegeven)

COMMISSIE KWALITEITSKEURING AARDAPPELEN (CKA)

Keuringsreglement bij de ontvangst van aardappelen, bestemd voor de verwerking tot gedroogde stukken (CKA-V)

A. DE KWALITEITSBEOORDELING

De kwaliteitsbeoordeling van de voor de verwerking tot gedroogde stukken bestemde partijen aardappelen, bestaat uit de volgende onderdelen:

1. de bemonstering;
2. het vaststellen van de knoltemperatuur;
3. de tarrering;
4. bepaling onderwatergewicht (owg);
5. bepaling glazigheid en holheid;
6. de beoordeling van de knollen op ziekten en gebreken.

1. De monstername

De aardappelen worden aangeleverd in de tussen koper en leverancier overeengekomen maatsortering. Bij de eigendomsoverdracht dient per vracht een monster van minimaal 0,1 gewichtsprocent genomen te worden, waarbij dit monster volautomatisch uit minimaal zeven deelmonsters samengesteld moet worden. Dit monster is het tarreringsmonster, waarvan tevens de kwaliteit wordt vastgesteld. Eventueel kan voordat tot lossen wordt overgegaan een representatief voorlopig monster van eveneens minimaal 25 kg per vracht worden verzameld, om een indruk te verkrijgen van de kwaliteit van de aangevoerde partij. De beoordeling van dit voorlopig monster is exact gelijk aan die van het kwaliteitsmonster. Bij twijfelgevallen is het gewenst nog een tweede voorlopig monster te nemen. De monsters dienen binnen de overeengekomen tijdslimiet te worden beoordeeld. Indien een maatverdeling van de partij uit een monster wordt vastgesteld, gelden de volgende minimale groottes van het verzamelmonster:

- 1 : gewichtsprocent bij één vracht;
- 0,5 : gewichtsprocent bij twee of drie vrachten;
- 0,25 : gewichtsprocent bij vier of meer vrachten;
- 0,1 : gewichtsprocent bij acht of meer vrachten.

2. De knoltemperatuur

Onmiddellijk na aankomst van de vracht, dient de knoltemperatuur te worden vastgesteld. Dit dient te gebeuren met een geijkte, elektronische thermometer. Per vracht dient de temperatuur van minimaal 5 knollen inwendig te worden vastgesteld.

3. De tarrering

Het tarreringsmonster wordt gesorteerd om de maatverdeling te bepalen, waarbij ook de gewichtspercentages grond en vreemde bestanddelen, alsmede het gewichtspercentage van de knollen met de volgende kwaliteitsgebreken worden vastgesteld:

- - nat-rotte en droog-rotte knollen (>10% van het knoloppervlak);
- - zwaar beschadigde knollen (> 10% van het knoloppervlak);
- - hardgroene knollen (>10% van het knoloppervlak);
- - sterk misvormde knollen of knollen met een groeischeur (meer dan 1/3 van de lengte van de knol en meer dan 1cm diep);
- - sterk rimpelige knollen en knollen met een kiemlengte > 1 cm;
- - knollen met duidelijke drukplekken;

- - poederbrand, voorzover sprake is van een plek groter dan 2 cm².

Voor de beoordeling van de schurftaantasting wordt gebruik gemaakt van de bij de PD gebruikelijke schurftschaal.

Indien het monster gewassen wordt dient voor aanhangend vocht een correctie van 1% op het gewichtspercentage grond en vreemde bestanddelen te worden toegepast.

4. Bepaling onderwatergewicht (owg)

Uit het tarreringsmonster wordt een representatief monster genomen van minimaal 10 kg per vracht. Dit monster dient te worden gewassen. Na vaststelling van het gewicht in de lucht en onder water, wordt met behulp van de formule:

5.050 gram

_____ x gewicht monster onder water

gew. monster in de lucht

het owg berekend.

Voor het bepalen van het owg dient men gebruik te maken van snelweegbalansen met een schaalindeling in grammen (meestal 0 - 100 gr.) of elektronische weegapparatuur, die dan de gewichten eveneens in grammen moeten vermelden. Koper en leverancier komen contractueel het minimum-owg voor de diverse rassen overeen.

Het water in het bassin dient schoon te zijn en een temperatuur van 9 - 13 °C te hebben. Bij troebel worden van het water is vervanging noodzakelijk.

5. Bepaling glazigheid en holheid

Indien het vermoeden bestaat (bijvoorbeeld naar aanleiding van de owg-bepaling) dat zich in de partij glazige dan wel holle knollen bevinden, of wanneer door de CKA een onderzoek naar glazigheid en holheid wordt voorgeschreven, dient men het gehele monster na het wassen in een zoutbad met een s.g. van 1.060 te dompelen. Voor het ras Bintje en rassen met een overeenkomend owg, wordt een s.g. van 1.060 aanbevolen. Voor rassen met een hoog owg zal voor een goede scheiding een s.g. van 1.065 nodig zijn. Een s.g. van 1.060 respectievelijk 1.065 wordt verkregen, door 90 respectievelijk 97,5 gr. zout per liter water te gebruiken. Voor een exacte s.g.-bepaling dient men echter een aërometer te gebruiken (bijv. met een schaalbereik van 1.050 tot 1.100).

De knollen die bij deze s.g.-bepaling komen boven drijven, worden doorgesneden. Als glazig worden die knollen aangemerkt waarvan meer dan 10% van het snijoppervlak glazig is. Bij deze methode zullen ook de duidelijk holle knollen gaan drijven. Holle knollen worden alleen geteld voorzover de holheid gepaard gaat met een verkleuring en meer bedraagt dan 10% van het snijoppervlak of knolvolume.

6. De beoordeling op ziekten en gebreken

Vervolgens worden per vracht uit het tarreringsmonster naar rato van de maatverdeling 200 knollen overlangs doorgesneden en wel zo dat het grootste snijvlak wordt verkregen (kwaliteitsmonster). Voor een juiste beoordeling is een goede verlichting boven de tafel of rollenband vereist.

Als afwijkend worden genoteerd alle knollen met beschadigingen en verkleuringen die op het snijvlak zichtbaar zijn en die groter zijn dan 1 cm² en dieper dan 2 mm (niet met normaal schillen te verwijderen).

Het aantal knollen met de diverse ziekten en gebreken wordt daarna geteld en op het formulier vermeld (zie modelkeuringsformulier).

B. APPARATUUR

De te gebruiken weegapparatuur dient geijkt te zijn.

C. KEURINGSUITSLAGEN

De resultaten van de keuring worden op een door het ontvangende bedrijf ontworpen formulier vermeld. Op dit formulier moeten minstens de op het modelkeuringsformulier (zie bijlage) vermelde gegevens voorkomen. De leverancier dient van **elke keuring** de uitslagen te ontvangen.

D. KWALITEITSCONTROLEUR

De monsternamen en de beoordeling van de monsters dient te geschieden door een in het bedrijf aangestelde kwaliteitscontroleur, die gecertificeerd is en eens per 5 jaar een test moet afleggen bij de CKA-inspecteurs.

's-Gravenhage, april 2004

Ref.: CKA-V

MODELKEURINGSFORMULIER BEHORENDE BIJ CKA-V

BIJLAGE

Leverancier:..... Ras:.....
Datum:..... Kenteken auto:.....
Aankomst:..... uur.. Keuring door:.....
Tijdstip monsternamen..... uur.. Beoordeling monster :..... uur
Weegbruggewicht:..... ton
Losse grond en andere vreemde bestanddelen*:..... % =..... ton

Netto-gewicht: _____ ton

*1% correctie voor aanhangend vocht indien monsters gewassen worden.

Waarnemingen vóór gelost wordt

Knoltemperatuur bij aankomst..... °C Onderwatergewicht gr
Schurftschaal:.....
Percentage knollen met rot, zware beschadigingen, etc.:..... %
(tarreringsmonster)

Kwaliteitsvaststelling na doorsnijden (200 knollen)

<u>Afwijking</u>	<u>Voorlopig monster</u>	<u>Kwaliteitsmonster</u>
Blauw	%	%
Beschadigingen	%	%
Inwendige kieming	%	%
Glazigheid	%	%
Inwendige verkleuring	%	%
	_____	_____
	TOTAAL	TOTAAL
	%	%

's-Gravenhage, april 2004

Ref.: CKA-V